

การจัดการดินเพื่อปลูกพืชผสมผสาน

ถอดบทเรียนจาก นายประกิจ จิตรใจภักดิ์
หมอดินอาสาประจำตำบลนาโง้งเหนือ อำเภอนาโง้ง จังหวัดตรัง

ลักษณะพื้นที่

พื้นที่ทำการเกษตรประกอบด้วย 2 ชุดดิน

ชุดดินพัทลุง (Pt)

เนื้อดินเป็นดินเหนียว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินเป็นกรด สภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่มน้ำท่วมขังในฤดูฝน (ชุดคู ยกทรงป้องกันน้ำท่วม)

ชุดดินลำภูรา (Ll)

เป็นดินลึก เนื้อดินเป็นดินเหนียว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดินเป็นกรด และขาดแคลนน้ำในฤดูแล้งที่ฝนทิ้งช่วงนาน

การดำเนินการ

ปาล์มน้ำมัน จำนวน 19 ไร่

ชุดดินพัทลุง

จัดการความเป็นกรดของดิน โดยใช้ปูนโดโลไมท์ ทำให้ฟอสฟอรัสในดินสามารถละลายออกมาและเป็นประโยชน์ต่อพืช ใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพช่วยเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุและการดูดซับธาตุอาหารพืชในดินทำให้เกิดการสะสมของอินทรีย์วัตถุ และธาตุอาหารพืช เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน ทำให้ปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้ดี และเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตปาล์มน้ำมัน โดยในฤดูเก็บเกี่ยวของปีปัจจุบัน ผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ได้มีปริมาณเพิ่มขึ้น

พืชผักผสมผสาน จำนวน 7 ไร่

ชุดดินลำภูรา

จัดการดินโดยใช้ปูนโดโลไมท์ ปรับสภาพความเป็นกรดของดิน ร่วมกับการใช้พืชปุ๋ยสด ปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ และงดใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมี การปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกวิธี ช่วยเพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุ ธาตุอาหารพืชในดิน ทำให้พืชผักเจริญงอกงามและมีคุณภาพผลผลิตที่ดี

นาข้าว จำนวน 5 ไร่

ชุดดินพัทลุง

จัดการดินโดยใช้น้ำหมักชีวภาพและไถกลบพืชปุ๋ยสด ทำให้ต้นข้าวเจริญเติบโตได้ดี การออกรวงและผลผลิตที่เก็บเกี่ยวได้ในฤดูเก็บเกี่ยวที่ผ่านมา ให้ผลผลิตต่อไร่ประมาณ 500 กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงปลาในนาข้าวไว้บริเวณในคร้วเรือน เป็นวิถีปฏิบัติตามสำนวนไทยที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว”

แปลงไม้ผล จำนวน 8 ไร่

ชุดดินลำภูรา

จัดการดินโดยใช้ปูนโดโลไมท์ ปรับสภาพความเป็นกรดของดิน ใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ ส่งผลให้ปริมาณธาตุอาหารในดินมีค่าโดยรวมเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน การปรับปรุงบำรุงดินด้วยเทคโนโลยีของกรมพัฒนาที่ดินมีส่วนช่วยให้สมบัติของดินดีขึ้น เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้แก่ดิน และให้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

หมอดินอาสาได้นำเทคโนโลยีด้านการจัดการดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำ ความรู้จากการเป็นหมอดินอาสาของกรมพัฒนาที่ดิน มาใช้พัฒนาพื้นที่ทำกินของตนเองจนประสบความสำเร็จ และได้รับการรับรองเป็นแปลงดินดีปลอดสารพิษตามมาตรฐานของกรมพัฒนาที่ดิน โครงการดินดี ชีวี ปลอดภัย เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2552 ส่งผลให้เกิดรายได้ที่ดีตามมา

